

20 DE NOVEMBRE DE 2019
"80 anys de la Guerra Civil i
els camins de l'exili"

Jornada acadèmica adreçada
al públic en general.

Lloc: Museu de la Torneria,
c/ de la Pau, 12-14 de Torelló
Horari: 10 h a 14 h
Aforament limitat

3 DE DESEMBRE DE 2019
"80 anys de la Guerra Civil
i els camins de l'exili"

Jornada acadèmica adreçada
als centres educatius de
secundària i batxillerat

Lloc: Teatre Cirvianum,
c/ Sant Miquel, 5 de Torelló
Horari: 9 h a 12.15 h

INSCRIPCIONS:

Arxiu Comarcal d'Osona
C/ de l'Era d'en Sellés 6,
Vic 08500
Telèfon 670 544 312
acosona.cultura@gencat.cat

MÉS INFORMACIÓ:

cultura.gencat.cat/arxius/acos

Organitza

Col·labora

Amb el suport de

III JORNADES DE MEMÒRIA
DEMOCRÀTICA D'OSONA

80 ANYS DE LA FI
DE LA GUERRA CIVIL
I ELS CAMINS DE L'EXILI

DIMECRES, 20 DE NOVEMBRE DE 2019.
Museu de la Torneria de Torelló

DIMARTS, 3 DE DESEMBRE DE 2019.
Teatre Cirvianum de Torelló

Inscripcions:

Arxiu Comarcal d'Osona // 670 544 312 //
acosona.cultura@gencat.cat

Més informació:

<http://cultura.gencat.cat/arxius/acos>

80 ANYS DE LA FI DE LA GUERRA CIVIL I ELS CAMINS DE L'EXILI

Ara fa vuitanta anys acabava oficialment la guerra. A Osona finalitzaria els darrers dies de gener i els primers de febrer de 1939.

Les noves autoritats del règim franquista canviarien aviat els noms de les principals places i carrers. Una placa de carrer recordaria molts anys aquell dia.

Mentre l'exèrcit republicà es retirava cap a la frontera francesa, enormes corrues de gent, amb els mitjans de què disposaven, seguia els camins de l'exili. "Una nit de lluna plena tramuntàrem la carena", ens recorda el poeta. Desenes de milers de ciutadans, capcots per l'imminent derrota, desencisats pel fracàs del somni republicà o llibertari, espaordits per la més que segura repressió, intentaven arribar a la ratlla amb l'esperança de ser ben acollits per l'estat francès. Argelers i altres camps els esperaven.

Petites lluernes s'obrien a Elna. Els col·lectius d'exiliats varen seguir camins diversos. Fabra, Casals, Carner, Tísner, Calders... i tants d'altres que no coneixem. Uns s'embarcaren cap a Amèrica, altres s'enrolaren a la resistència al règim nazi, alguns tornaren, d'altres no tornaren mai més.

Cal seguir estudiant i documentant aquests períodes de la nostra història. Els testimonis directes gairebé han desaparegut, no la documentació generada. Queden milers de documents i històries per recuperar de l'oblit.

Les III Jornades de Memòria Democràtica d'Osona volen posar en valor les recerques dels investigadors locals i en especial la dels joves estudiants

Imatges: sobres il·lustrats de la correspondència de Pere Vila des del front de guerra (juny-agost de 1938)

PROGRAMA DE LES III JORNADES DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA D'OSONA

DIMECRES, 20 DE NOVEMBRE DE 2019

10.15h Benvinguda i presentació

10.30h "Guerra i exili a Torelló", conferència a càrrec de Gerard Verdguer (Museu de la Torneria)

11.15h Presentació de l'audiovisual "Estruendo" produïts per Cosidor Digital 2.0, recull de testimonis sobre els bombardeigs de Torelló, a càrrec de Santi Molera, historiador

---

12.00h Pausa - cafè

12.15h "La fi de la història de la Guerra Civil a Osona", conferència a càrrec de Josep Casanovas (UVic-UCC)

13.00h Espai dels joves investigadors. Presentació de treballs de recerca de batxillerat

14.00h Visita guiada a l'espai VITRI del Museu de la Torneria

---

DIMARTS, 3 DE DESEMBRE DE 2019

09.00h Benvinguda

09.30h "La Retirada, camins de l'exili" conferència a càrrec d'Assumpta Montellà, historiadora i escriptora

10.30h Presentació de l'audiovisual "Una carta: la història de Ramon Mas Nuri", a càrrec de Ferran Giol, l'autor.

11.00h Pausa

11.30h Projecció del documental "Catalunya màrtir", de Laya Films (1938). Presentació a càrrec de Josep Casanovas (UVic - UCC)

12.15h Ruta dels espais de la Guerra a Torelló (amb reserva prèvia)